

Ontwerpbesluit Verlenen ontheffing

De Variabele Regio Nijmegen B.V.
T.a.v. de heer C.N. Dijkhuizen
Weurtseweg 50
6541 BE NIJMEGEN

Datum
27 september 2021

Zaaknummer
2021-000898

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 15

Locatie
Wijk Heseveld te Nijmegen

Gemeente
Nijmegen

Activiteit
Renovatie van 284 eengezinswoningen en 8 garages

Beste meneer Dijkhuizen,

Hierbij ontvangt u een ontwerpbesluit over bovengenoemde aanvraag. Wij zijn van plan u deze ontheffing te verlenen.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 is een kaart van het projectgebied opgenomen en in bijlage 3 de ecologische waarden. In bijlage 4 zijn de mitigerende maatregelen opgenomen. Neem alle bijlagen goed door.

Ontwerpbesluit

U ontvangt nu het ontwerpbesluit. U mag pas met de activiteiten beginnen als u het definitieve besluit heeft ontvangen.

Wij publiceren dit ontwerpbesluit www.overheid.nl. Belanghebbenden kunnen op dit besluit reageren door middel van het indienen van een zienswijze. Als wij reacties ontvangen, krijgt u hierover bericht.

Wilt u een zienswijze indienen? Dat kan mondeling door contact op te nemen met het Provincieloket, telefoonnummer 026 359 99 99, schriftelijk via Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem of digitaal via post@gelderland.nl.

Datum

27 september 2021

Zaaknummer

2021-000898

Blad

2 van 15

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](http:// gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Erik Steenbergen
Teammanager Vergunningverlening

Documentnummers inzage stukken:

03401194, 03401197, 03401199, 03401200, 03401201, 03401203, 03540386, 03540720,
03540810, 03540929

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Kaart projectgebied
- Bijlage 3 – Ecologische waarden
- Bijlage 4 – Mitigerende maatregelen

Datum

27 september 2021

Zaaknummer

2021-000898

Blad

3 van 15

BIJLAGE 1

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van De Variabele Regio Nijmegen B.V., Weurtseweg 500, 6541 BE Nijmegen, hierna te noemen de aanvrager, van 15 januari 2021 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie en overige verplichtingen*.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 15 januari 2021 ontvingen wij een aanvraag van De Variabele Regio Nijmegen B.V. voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.1 lid 4 voor het opzettelijk verstoren van de huismus en artikel 3.5 lid 2 en lid 4 voor het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en het opzettelijk verstoren van vleermuizen.

De ontheffing wordt aangevraagd op basis van het in de wet genoemde belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid en van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 22 september 2021 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij per e-mail van 21 en 22 september 2021 hebben verzocht.

Deze aanvraag is nog niet getoetst aan het gebiedendeel zoals neergelegd in hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming. Mogelijk zijn er door het project ook effecten op een Natura 2000-gebied en is hiervoor ook een vergunning Wnb nodig. Indien dit het geval is, dient de aanvrager deze ook bij de provincie aan te vragen.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Datum

27 september 2021

Zaaknummer

2021-000898

Blad

4 van 15

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op de artikelen 3.3 lid 1, lid 4 en lid 5 en 3.8 lid 1 en lid 5 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan De Variabele Regio Nijmegen B.V., Weurtseweg 500, 6541 BE Nijmegen

voor de soorten, verbodsbepalingen en wettelijke belangen zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod		Belang
Huismus (<i>Passer domesticus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	B
	Artikel 3.5 lid 4	Het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	

Belang:

- A. Artikel 3.3 lid 4b onder 1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.
- B. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het plangebied in de wijk Heseveld te Nijmegen zoals aangegeven in figuur 1 van bijlage 2.
2. De werkzaamheden moeten uiterlijk 1 april 2024 uitgevoerd zijn. Als na 1 april 2023 nog verstorende werkzaamheden plaatsvinden zonder dat hiervoor in een eerder stadium ongeschikt is gemaakt, dient een update van het ecologisch onderzoek uit 2020 plaats te vinden.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soorten, verboden en belangen zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-000898.

Datum

27 september 2021

Zaaknummer

2021-000898

Blad

5 van 15

5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-000898.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-000898.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de huismus en gewone dwergvleermuis.
11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden dient door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding te worden verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-000898. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.
12. Vanaf het moment dat verstorende werkzaamheden plaatsvinden is de ontheffinghouder ervoor verantwoordelijk dat de ecologisch deskundige tijdens de ecologische begeleiding alle bevindingen bijhoudt in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de projectlocatie en dient door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Datum

27 september 2021

Zaaknummer

2021-000898

Blad

6 van 15

13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2021-000898.

Soortspecifieke voorschriften

14. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd in tabel 2 en die zijn opgenomen in bijlage 4 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.
15. Bij het ongeschikt maken voor huismus dient rekening te worden gehouden met potentieel aanwezige en/of overwinterende vleermuizen.
16. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elke geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen en het ongeschikt maken van verblijfplaatsen.

Huisumus

17. Mogelijke nestlocaties van de huismus dienen minimaal 1 week voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden. Dit moet gebeuren buiten de broedperiode van de huismus, die globaal loopt van 1 maart tot eind augustus, en buiten perioden met vorst en rekening houdend met eventueel overwinterende vleermuizen.
18. De tijdelijke nestkasten mogen pas verwijderd worden als de oorspronkelijke nestlocaties weer aanwezig, toegankelijk en functioneel zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiode. De nestkasten mogen uitsluitend verwijderd worden door een ecooloog buiten de broedperiode van de huismus en op het moment dat deze niet in gebruik zijn.

Gewone dwergvleermuis

19. Alle te renoveren woningen dienen minimaal 1 week vóór de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden. Dit dient te gebeuren in het actieve seizoen van vleermuizen, globaal lopend van 1 april tot 15 oktober en buiten de kwetsbare kraamperiode (1 mei tot half juli). Indien er in de winterperiode aan woningen gewerkt moet worden, dienen deze vóór de winterperiode ongeschikt te worden gemaakt. Op het moment van ongeschikt maken en 3 daaropvolgende dagen moet de minimale temperatuur bij zonsondergang 10°C zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient het juiste moment van ongeschikt maken te bepalen.
20. Alle potentiële in-/uitvliegopeningen dienen alleen door middel van exclusion flaps afgesloten te worden. Een combinatie met zelf-expanderende middelen – zoals purschuim – of andere vulmiddelen is niet toegestaan.
21. Na het ongeschikt maken dient een controle uitgevoerd te worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn, dat is met een vleermuisonderzoek in de avond. De controle dient uiterlijk 3 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden in de actieve periode van vleermuizen uitgevoerd te worden en als de minimale temperatuur bij zonsondergang 10°C is geweest. Daar waar de werkzaamheden in de winterperiode plaatsvinden dient deze controle tussen 15 september en 15 oktober te worden uitgevoerd.
22. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, dient het werk ter plaatse stopgezet te worden totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient hierbij geraadpleegd te worden. Indien de vleermuizen niet uit zichzelf vertrekken, dient contact opgenomen te worden met de provincie Gelderland om toestemming te vragen voor aanvullende maatregelen.

Datum

27 september 2021

Zaaknummer

2021-000898

Blad

7 van 15

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG**Project***In de aanvraag beschreven project*

In wijk Heseveld te Nijmegen staan 284 eengezinswoningen en 8 losstaande garages verspreid over diverse straten zoals aangegeven in figuur 1 in bijlage 2. De initiatiefnemer is voornemens om de woningen te renoveren. De werkzaamheden bestaan uit isoleren van de spouwmuren, het brandwerend maken van de binnenmuren, en het schilderen van de witte buitenmuren in cluster 1117100. In eerste instantie was het de bedoeling om ook dakisolatie en nieuwe dakpannen aan te brengen, maar hier heeft de initiatiefnemer van afgezien. De werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd, verdeeld over vier fases. Voor elke fase staat 4 maanden, waarmee de doorlooptijd circa 16 maanden bedraagt. Binnen elke fase worden de werkzaamheden blok voor blok uitgevoerd met een gemiddelde doorlooptijd van 1 week per blok. De werkzaamheden worden gestart in cluster 1652100, gevolgd door respectievelijk cluster 1114100, 1117100 en 1118100. De beoogde startdatum van (een deel van) de werkzaamheden is in het najaar van 2021. De verwachte einddatum is eind 2022/begin 2023.

Onderzoek*In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek*

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in hoofdstuk 4 op pagina's 10 t/m 14 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Natuurtoets Heseveld, Nijmegen' (Ekoza ecologisch advies, d.d. 14 januari 2021) en in elk van de vier deelrapporten van de vier clusters (1652100, 1114100, 1117100 en 1118100) van Ekoza ecologisch advies (d.d. 24 augustus 2020). Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek (NDDF/verspreidingsatlassen) en een eenmalig veldbezoek plaatsgevonden. Het nader onderzoek naar vleermuizen heeft plaatsgevonden in 2020 op basis van het Vleermuisprotocol 2017 en de kennisdocumenten van BIJ12. Het nader onderzoek naar huismus en gierzwaluw heeft plaatsgevonden in 2020 op basis van de kennisdocumenten 'Huismus' en 'Gierzwaluw' van BIJ12 (2017).

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Tijdens de onderzoeken zijn aangetroffen:

- 77 nesten van de huismus;
- 30 nesten van de gierzwaluw;
- 13 zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;
- 4 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

Niet aangetroffen zijn:

- jaarrond beschermde nesten van vogels anders dan huismus en gierzwaluw, overige vleermuissoorten en functies, reptielen, amfibieën, overige zoogdieren, beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelden.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de renovatiewerkzaamheden worden:

- 20 nesten van de huismus beschadigd en vernield;
- 13 zomer- en 4 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis beschadigd en vernield, en vleermuizen verstoord.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

Omdat er buiten het broedseizoen van de huismus en gierzwaluw wordt gewerkt, wordt doden, verwonden of verstoren van broedende vogels voorkomen.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Datum

27 september 2021

Zaaknummer

2021-000898

Blad

8 van 15

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet voldoende in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis te beperken worden maatregelen voorgesteld. De mitigerende maatregelen zijn beschreven in hoofdstuk 9 op pagina's 23 t/m 29 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Natuurtoets Heseveld, Nijmegen' (Ekoza ecologisch advies, d.d. 14 januari 2021) en in de aanvullende informatie van 22 september 2021.

De maatregelen die de aanvrager dient uit te voeren zijn per soort uitgewerkt in tabel 2 onder het kopje *Beoordeling* in deze ontheffing. In figuur 3 van bijlage 4 van deze ontheffing zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen.

Beoordeling*Beoordeling ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen*

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn met enkele aanvullingen ten aanzien van de periode voor uitvoering en fasering van de werkzaamheden en het ongeschikt maken voor huismus en vleermuizen voldoende.

Uit het activiteitenplan blijkt dat de werkzaamheden naast spouwmuurisolatie, het brandwerend maken van binnenmuren en schilderwerk, ook bestaan uit het aanbrengen van dakisolatie en het vernieuwen van alle dakpannen. Hier is aanvankelijk het volledige onderzoek op gericht, maar de initiatiefnemer heeft besloten om de dakisolatie en het vernieuwen van de dakpannen niet uit te voeren. Aangezien de verblijfplaatsen van gierzwaluw onder en rond de gevelpannen waargenomen zijn, blijven deze ongemoeid. Wel dient er buiten het broedseizoen van gierzwaluw gewerkt te worden, wanneer zij in Afrika zijn, om verstoring te voorkomen. Omdat enkele nestlocaties van de huismus mogelijk wel onder dakpannen bij de dakgoot zitten, en hier enkele pannen gelicht worden, is artikel 3.1 lid 2 (Wnb): het opzettelijk beschadigen of vernielen van nesten, aanvullend opgenomen in deze ontheffing.

De werkzaamheden dienen gefaseerd uitgevoerd te worden, verdeeld over 4 fases en afgestemd op de meest geschikte periode voor uitvoering. Voor huismus en gierzwaluw betekent dit werken buiten de broedperiode, respectievelijk van 1 maart t/m eind augustus en half april t/m eind augustus. Voor vleermuizen betekent dit werken buiten de winterperiode, of ongeschikt maken in het actieve seizoen van vleermuizen tussen 1 april en 15 oktober, en werken buiten de kraamperiode (1 mei tot 15 juli) of ongeschikt maken in april.

Bovendien blijkt uit het activiteitenplan dat er ongeschikt gemaakt wordt voor vleermuizen door het aanbrengen van exclusion flaps, in combinatie met een zelf te bepalen middel voor opvulling van overige ruimtes. Een combinatie met een zelf-expanderend middel – zoals purschuim – of ander opvulmiddel die vleermuizen op kan sluiten is echter niet toegestaan. Alle potentiële in- en uitvliegopeningen dienen alleen door middel van exclusion flaps afgesloten te worden.

Tot slot dient er na het opnemen van huismus in de ontheffing ongeschikt gemaakt te worden voor huismus, buiten het broedseizoen en bij geen vorst. Dit kan door (circa een week) voorafgaand aan de werkzaamheden de onderste rij pannen voorzichtig handmatig te verwijderen. Aangezien verreweg de meeste nesten van huismus aangetroffen zijn onder gevelpannen die ongemoeid blijven, wordt de kans op beschadigen of vernielen van huismusnesten klein geacht.

Datum

27 september 2021

Zaaknummer

2021-000898

Blad

9 van 15

Toch wordt uitgegaan van het mogelijk beschadigen of vernielen van 20 nesten, waarvoor 40 tijdelijke kasten opgehangen zijn. Na de werkzaamheden komen de huidige locaties weer beschikbaar.

Naar aanleiding van bovenstaande zijn alle uit te voeren mitigerende maatregelen in onderstaande tabel opgenomen.

Tabel 2 Overzicht van de mitigerende maatregelen

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Vermijden gevoelige periodes	Tijdelijke mitigatie	Ongeschikt maken of verjagen ruim vóór de ingreep	Permanente mitigatie
Huismus	Renovatie en ongeschikt maken uitvoeren buiten de broedperiode (globaal lopend van 1 maart t/m eind augustus) van de huismus. Ongeschikt maken onder gunstige weersomstandigheden (droog, niet-vriezend en windkracht onder 6 Bft).	In februari 2021 zijn 40 nestkasten van het type HMTH1 van Faunaprojecten aan woningen in de nabije omgeving geplaatst. De kasten zijn conform de richtlijnen beschreven in het Kennisdocument <i>Huismus</i> (BIJ12, 2017) opgehangen. In bijlage 4 zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen.	Voorafgaand aan de werkzaamheden worden de mogelijk aanwezige nesten ongeschikt gemaakt door voorzichtig handmatig de onderste rij dakpannen te verwijderen. Na het ongeschikt maken vindt maximaal een week voorafgaand aan de werkzaamheden een nadere controle plaats of er geen vogels aanwezig zijn.	De oorspronkelijke nestlocaties komen weer beschikbaar voor de huismus. Na het lichten van de dakpannen voor de benodigde werkzaamheden, worden dezelfde dakpannen weer op dezelfde plek teruggeplaatst. De foerageer- en drinkmogelijkheden voor de huismus veranderen niet tijdens en na de periode van renovatie. Er blijven voldoende zandige plekken gehandhaafd, waar huismussen hun stofbaden kunnen nemen.
Gewone dwergvleermuis	Renovatie uitvoeren buiten de winterperiode of ongeschikt maken in het actieve seizoen (1 april t/m 15 oktober) van de gewone dwergvleermuis. Werken buiten de kraamperiode (1 mei tot 15 juli) of ongeschikt maken in april.	N.v.t. Directe permanente mitigatie.	Alle potentiële in-/uitvliegopeningen dienen alleen door middel van exclusion flaps afgesloten te worden. Alle te renoveren woningen dienen minimaal 1 week vóór de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden. Dit dient te gebeuren in het actieve seizoen van vleermuizen, globaal lopend van 1 april tot 15 oktober en buiten de kwetsbare kraamperiode (1 mei tot half juli).	In februari 2021 zijn 68 inmetsekkasten van het type VMPM1 en 12 inmetsekkasten van het type VMPM2 van Faunaprojecten in de spouw van de te renoveren aangebracht. De kasten zijn conform de richtlijnen beschreven in het Kennisdocument <i>Gewone dwergvleermuis</i> (BIJ12, 2017) aangebracht. In bijlage 4 zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen.

Datum

27 september 2021

Zaaknummer

2021-000898

Blad

10 van 15

			Indien er in de winterperiode aan woningen gewerkt moet worden, dienen deze vóór de winterperiode ongeschikt te worden gemaakt. Op het moment van ongeschikt maken en de 3 daaropvolgende dagen moet de minimale temperatuur bij zonsondergang 10°C zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient het juiste moment van ongeschikt maken te bepalen. Na het ongeschikt maken dient een controle uitgevoerd te worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn, dat is met een vleermuisonderzoek in de avond. De controle dient uiterlijk 3 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden in de actieve periode van vleermuizen uitgevoerd te worden en als de minimale temperatuur bij zonsondergang 10°C is geweest. Daar waar de werkzaamheden in de winterperiode plaatsvinden dient deze controle tussen 15 september en 15 oktober te worden uitgevoerd.	
--	--	--	--	--

Andere bevredigende oplossing

Andere bevredigende oplossingen van het project zijn beschreven in hoofdstuk 8 op pagina 22 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Natuurtoets Heseveld, Nijmegen' (Ekoza ecologisch advies, d.d. 14 januari 2021).

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

De ingreep bestaat uit de renovatie van 284 eengezinswoningen en 8 garages in wijk Heseveld te Nijmegen (figuur 1, bijlage 2) en is daarmee locatie gebonden. Renovatie is noodzakelijk om overlast van vocht in de woningen te voorkomen bij de bewoners.

Datum

27 september 2021

Zaaknummer

2021-000898

Blad

11 van 15

Dit komt de volksgezondheid ten goede. Onderdeel van die werkzaamheden is het isoleren van de spouwmuren, wat op de conventionele manier gebeurt. Een alternatief is om vanaf de binnenkant te isoleren, maar dit brengt beperkingen aan de binnenzijde van de woningen met zich mee en zou eveneens leiden tot ongeschiktheid als verblijfplaats voor vleermuizen.

De woningen worden voorafgaand aan de werkzaamheden en buiten kwetsbare perioden van de huismus en gewone dwergvleermuis ongeschikt gemaakt. Door tijdig alternatieve verblijfplaatsen voor de huismus en gewone dwergvleermuis aan te bieden, hebben de soorten de mogelijkheid om uit te wijken. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige.

Wij concluderen dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

Belang

Op pagina's 16 en 17 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage *'Natuurtoets Heseveld, Nijmegen'* (Ekoza ecologisch advies, d.d. 14 januari 2021) en in de aanvullende informatie van 22 september is beschreven welke wettelijke belangen op het project van toepassing zijn.

Beoordeling van belangen

De woningen in wijk Heseveld te Nijmegen zijn slecht geïsoleerd met tocht en vocht als gevolg. Met de voorgenomen spouwmuurisolatie zijn de woningen beter geïsoleerd, waarmee een gezondere leefomgeving voor de bewoners ontstaat. Dit komt de volksgezondheid ten goede. Ook zal er door de betere isolatie minder warmte en energie verloren gaan. Dit komt de landelijke afspraken uit het klimaatakkoord ten goede om de CO₂-uitstoot fors te verminderen. Daarbij worden de binnenmuren brandwerend gemaakt waarmee het belang van de openbare veiligheid en de veiligheid van de bewoners gediend wordt.

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. Het betreft de belangen die zijn weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

In hoofdstuk 7 op pagina's 20 en 21 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage *'Natuurtoets Heseveld, Nijmegen'* (Ekoza ecologisch advies, d.d. 14 januari 2021) is beschreven in hoeverre de gunstige staat van instandhouding van de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis in het geding is door het geplande project.

Beoordeling van de effecten op de gunstige staat van instandhouding van de desbetreffende soorten

Door de voorgenomen ontwikkeling worden 20 nesten van de huismus en 13 zomer- en 4 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis beschadigd of vernield. Door het tijdig aanbieden van tijdelijke huismuskasten en directe permanente vleermuiskasten is het aannemelijk dat de soorten de mogelijkheid hebben om uit te wijken en aanwezig blijven (in de omgeving van) het plangebied. De verblijfplaatsen van gierzwaluw worden niet aangetast door de werkzaamheden omdat de gevelpannen, waaronder de nesten aangetroffen zijn, ongemoeid blijven. Wel wordt er buiten het broedseizoen van gierzwaluw gewerkt om verstoring te voorkomen.

De huidige nestlocaties en verblijfplaatsen van de huismus en de gewone dwergvleermuis worden voorafgaand aan de werkzaamheden, maar buiten kwetsbare perioden van de huismus en gewone dwergvleermuis, ongeschikt gemaakt. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder ecologische begeleiding.

Datum

27 september 2021

Zaaknummer

2021-000898

Blad

12 van 15

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis. Wij kunnen hiermee instemmen.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke soorten welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soorten en verboden wordt de ontheffing verleend. Dit komt overeen met de aangevraagde soorten, maar wijkt af van de aangevraagde verboden. Voor huismus is namelijk ontheffing op grond van artikel 3.1 lid 4 (Wnb): opzettelijk verstoren aangevraagd. Aangezien de werkzaamheden met mitigatie geen wezenlijke negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van huismus uitoefenen, is een ontheffing hiervoor niet nodig. Wel is er door de mogelijkheid op het beschadigen of vernielen van huismusnesten een ontheffing nodig op grond van artikel 3.1 lid 2 (Wnb): het opzettelijk beschadigen of vernielen van nesten. Dit verbod is aanvullend in de ontheffing opgenomen.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum
27 september 2021

Zaaknummer
2021-000898

Blad
13 van 15

BIJLAGE 2

Kaart projectgebied

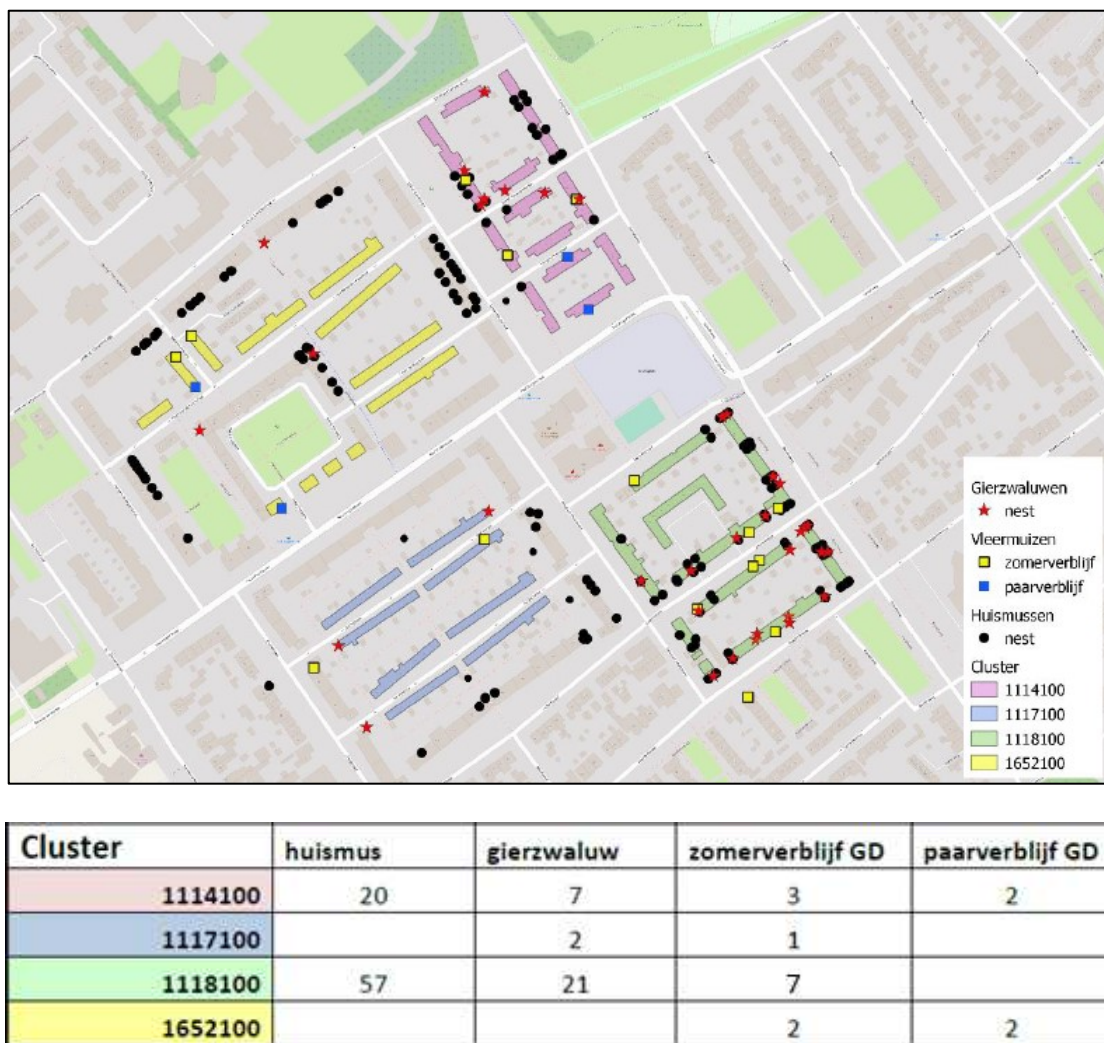

Cluster 1114100	Cluster 1118100
Paul Krugerstraat 2 t/m 12	Kaaplandstraat 2 t/m 22
Cornelis Florisstraat 1 t/m 11 en 2 t/m 12	Joubertstraat 1 t/m 23 en 2 t/m 32
Steven Vennecoolstraat 1 t/m 11 en 2 t/m 12	De la Reystraat 1 t/m 17
Jacob van Campenstraat 1 t/m 11	Generaal Smutsstraat 4, 6, 10 en 14 t/m 40
Daniëlsweg 99 t/m 123	Daniëlsweg 35 t/m 69
Simon Stevinstraat 2 t/m 26	Cluster 1652100
Cluster 1117100	Pieter Postplein 1 en 2
Bothastraat 1 t/m 35 en 2 t/m 36	Paul Krugerstraat 71 t/m 76
De Wetstraat 1 t/m 35 en 2 t/m 36	Lieven de Keystraat 1 t/m 21 en 2 t/m 22
	Vredeman de Vriesstraat 1 t/m 21 en 2 t/m 42
	Keldermansstraat 1 t/m 7 en 2 t/m 8

Figuur 1. De ligging en begrenzing van het plangebied met de 284 te renoveren woningen en 8 garages in de wijk Heseveld te Nijmegen. De tabel weergeeft de betreffende adressen van de woningen die verdeeld over 4 afzonderlijke fases gefaseerd en blok voor blok gerenoveerd worden.

BIJLAGE 3

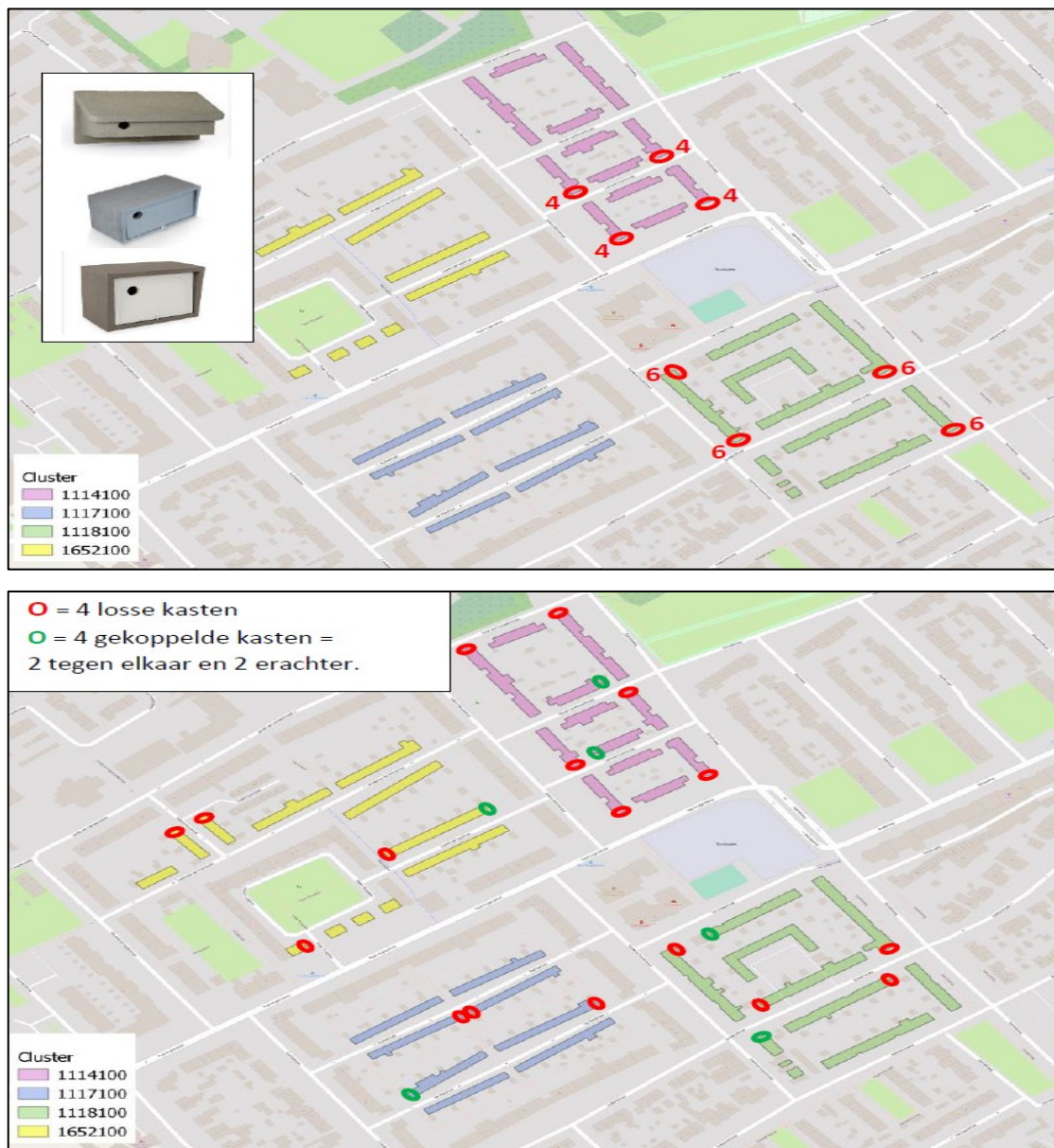
Ecologische waarden

Figuur 2. De aangetroffen nestlocaties en verblijfplaatsen van huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis. Binnen het plangebied gaat het in totaal binnen alle 4 clusters om 77 huismusnesten, 30 gierzwaluwnesten en 13 zomer- en 4 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. De volgorde van de werkzaamheden: fase 1: cluster 1652100; fase 2: cluster 1114100; fase 3: cluster 1117100 en fase 4: cluster 1118100.

BIJLAGE 4

Mitigerende maatregelen

Figuur 3. De locaties van de tijdelijke en permanente voorzieningen voor huismuis en gewone dwergvleermuis. Op de bovenste afbeelding zijn de locaties van de 40 tijdelijke huismuskasten van het type HMTH1 weergegeven. Op de onderste afbeelding zijn de 68 directe permanente vleermuiskasten van het type VMPM1 (rode cirkels) en 12 kasten van het type VMPM2 (groene cirkels) weergegeven.